

De toekomst van het Zeeuwse verleden

Vijftien kilometer aan archiefstukken bewaart het Zeeuws Archief, vijftien kilometer aan Zeeuws verleden ligt veilig opgeborgen in ondergrondse depots. Straks zullen dat er zestien zijn, en terwijl dat verleden groeit, bewaakt het Zeeuws Archief de toekomst ervan.

De archiefstukken worden geconserveerd, zonodig gerestaureerd, en geïnventariseerd, waarna ze toegankelijk zijn voor bezoekers op de studiezaal. Het beheren van de Zeeuwse geschiedenis kost veel geld. De rijksoverheid en de gemeenten Middelburg en Veere financieren weliswaar voor een groot deel het werk van het Zeeuws Archief, maar extra middelen zijn van harte welkom voor het toegankelijk(er) maken van nóg meer 'archiefschatten'. Met exposities, publicaties, website, educatie aan scholen, open dagen, lezingen en een uitgebreide service op de studiezaal wil het Zeeuws Archief de Zeeuwse geschiedenis de plaats geven die zij verdient.

Gelukkig staat het Zeeuws Archief niet alleen. De Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief helpt. Wilt u ook actief helpen het Zeeuwse verleden een toekomst te geven, dan vindt u hieronder de mogelijkheden en de fiscale aspecten op een rij.

De Breestraat te Middelburg, ca. 1900. ZI P 1795.

De Koepoort te Middelburg, ca. 1895. ZA HTAM A 178.

Gulle gevers zijn van alle tijden. De Vlissingse Agatha Porrenaar (ca. 1598-1661) vermaakte haar hele vermogen aan 'de gemeyne armen der provincie van Zeelandt'. Agatha was een telg uit een rijke en voornamelijk Vlissingse regentenfamilie. Na haar overlijden en dat van haar enige familielid drie jaar later, trad 'het legaat van Agatha Porrenaar' in werking. Dat legaat bestond uit obligaties, waarvan regelmatig, nu al gedurende ruim drie eeuwen (!), de diaconieën van alle hervormde gemeenten in Zeeland de renten ontvangen. In 1689 ontving elke kerkgemeente circa twee ponden Vlaams (circa fl.12,-), in 1873 was dat fl.11,16 geworden, en een tiental jaar geleden werd nog fl.17,- uitgekeerd.

Gift en fiscale aftrekmogelijkheid

De fiscus heeft de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling'. Daarom zijn giften aan de stichting (gedeeltelijk) aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Daarvoor geldt wel een aantal voorwaarden. Het totaal van de giften aan 'goede doelen' bedraagt minimaal 1% en maximaal 10% van het verzamelinkomen, en het bedrag is minimaal €60.

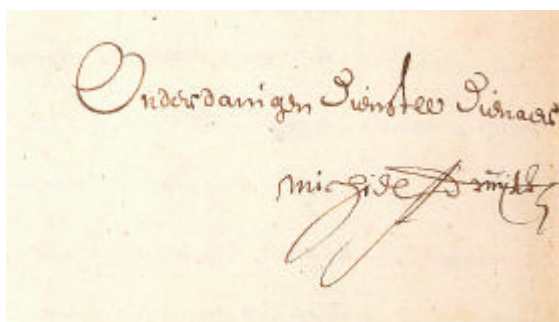
Een voorbeeld. U hebt een verzamelinkomen van €22.341,15 per jaar en u geeft €350 aan het Zeeuws Archief. De eerste €223,41 (de eerste 1%) is niet aftrekbaar en dus kunt u dan €126,59 opvoeren als aftrekpost. Uw fiscale voordeel is afhankelijk van uw inkomen en de belastingschijf waarin u valt.

Periodieke schenking

Er is sprake van een periodieke schenking wanneer u over een periode van minimaal vijf jaar jaarlijks een vast bedrag schenkt. Periodieke schenkingen zijn volledig aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Ook hebben deze periodieke schenkingen geen invloed op de aftrek van giften aan andere goede doelen. Er is wel één voorwaarde. Voor een periodieke schenking moet een notariële akte worden opgemaakt. De Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief neemt de kosten hiervan voor haar rekening. Om deze te beperken, laat de stichting het opstellen van de akte over aan haar eigen notaris.

Schenkingsrecht

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief hoeft alleen schenkingsrecht over uw gift te betalen als deze hoger is dan €4243 per twee jaren. Deze vrijstelling is hoog omdat de stichting door de fiscus is aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling'. Boven de genoemde grens moet over het hele bedrag schenkingsrecht worden betaald, maar de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief mag gebruikmaken van het gunstige tarief van 11%. Natuurlijk kan een schenker ook besluiten het recht voor eigen rekening te nemen, er is dan sprake van een 'schenking vrij van recht'.

Boven: Stedelijke oorkonde, waarin het stadsbestuur van Middelburg verklaart dat Willem Layken, burger van Middelburg, samen met zijn vrouw aan de abdij van Middelburg de tienden heeft verkocht die hij pacht van het kapittel van Sint Pieter te Utrecht. Aanwinst Zeeuws Archief, dankzij hulp van de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief.

Onder: 'Onderdanigen Dienstw Dienaer, Michiel Ad Ruyter', ondertekening van een brief door Michiel de Ruyter. ZA, Archief Staten van Zeeland, inv.nr. 972.

Niemand kan zonder vrienden...

Legaat of erfstelling

Als u het Zeeuws Archief niet alleen tijdens uw leven, maar ook daarna wilt steunen, kunt u besluiten een legaat of erfstelling na te laten. Een legaat is een zaak of een vast geldbedrag dat aan de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief ten goede komt. Bij een erfstelling gaat het om een bepaald deel van uw nalatenschap. Anders dan bij een legaat, staat bij een erfstelling de hoogte niet van tevoren vast.

Zowel voor een legaat als een erfstelling moet een testament bij een notaris worden opgemaakt. Erfgenamen betalen successierechten over hun erfenis, de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief hoeft alleen successierecht te betalen als het legaat of de erfstelling meer bedraagt dan €8483, en dan tegen het gunstige tarief van 11%.

Rechts: Almanakje met een omslag van met meekrap geverfd schapenleer. ZA, Archief Rekenkamer II, inv.nr 134.

Volgende pagina links: Boekband vervaardigd door de Zweedse binder S. Mandelgreen met een redevoering over het geslacht Van Borssele, Middelburg 1755. ZA, Archief familie Borssele van der Hooge, inv.nr 145 en 145a.

Volgende pagina rechts: Scheepsjournaal van het fregatschip Middelburgs Welvaren, 1721-1723. ZA, Archief Middelburgsche Commercie ompagnie, inv.nr 765.

Links: Meisje in Zuid-Bevelandse dracht in de draaimolen.
ZA HTAM A 1175.

Rechts: In Walcherse dracht op de Grote Markt te Middelburg,
ca. 1910. ZA HTAM A 7651.

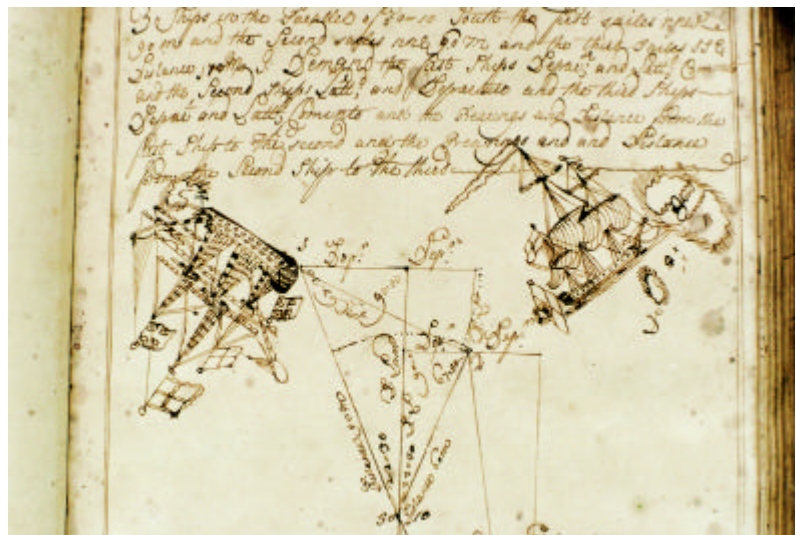
Zeeuwse geschiedenis uit eigen bezit

Kent uw familie een rijke geschiedenis die zijn neerslag vindt in documenten én die van belang is voor de Zeeuwse historie, dan kunt u overwegen deze onder te brengen bij het Zeeuws Archief. Dat kan door ze te schenken of in bewaring te geven. In het eerste geval wordt het Zeeuws Archief eigenaar, in het andere geval blijven u en uw erfgenamen eigenaar. Ook behoort een combinatie met een financiële schenking aan de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief tot de mogelijkheden. In dat geval wordt het geldbedrag direct ingezet om de archiefstukken uit uw familie te conserveren, zo nodig te restaureren en te inventariseren. Daarna kunnen bezoekers op de studiezaal uw familiegeschiedenis opvragen.

Een staaltje van Zeeuwse familiegeschiedenis. De Zeeuwse familie Van Citters kent een lange geschiedenis. Zo was Aernout van Citters (1633-1696) ambassadeur van de Nederlanden in Engeland. In 1750 richtten zijn afstammelingen een familiefonds op ter ondersteuning van behoevende familieleden. Veel leden van de familie Van Citters vervulden bestuursfuncties, van bewindhebber bij de VOC tot burgemeester. Het archief van het familiefonds bewaarde de familie in eerste instantie in een 'Oostindische houten kist', totdat die te klein werd. In 1780 werden de archiefstukken opgeslagen in een grotere kist met koper beslag en koperen handvaten. Sinds 1996 heeft de familiestichting haar archief toevertrouwd aan het Zeeuws Archief. Ook een deel van het privé-archief van de familie Van Citters is aan de zorgen van het Zeeuws Archief overgedragen. Met een financiële bijdrage werden de archieven geconserveerd en geïnventariseerd.

Denkt u erover om het Zeeuws Archief op een van de hierboven vermelde manieren te steunen, maar wilt u het archief eerst beter leren kennen? Sluit u zich dan aan als Vriend bij de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief. Als Vriend volgt u de ontwikkelingen in het archief op de voet en maakt u - via het programma dat de stichting jaarlijks biedt - nader kennis met het Zeeuws Archief.

...ook het **Zeeuws Archief** niet!

Vriend van het Zeeuws Archief

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief helpt bij het instandhouden van het Zeeuws cultuurhistorisch erfgoed. De stichting behartigt de belangen van het Archief, bijvoorbeeld bij het aanvragen van subsidies, en geeft financiële steun, bijvoorbeeld voor het aankopen van waardevolle erfstukken, maar ook voor het beheer en behoud van de archieven.

Dankzij de inspanningen van de stichting heeft het Zeeuws Archief de afgelopen jaren een aantal bijzondere archiefstukken kunnen verwerven. In 2000 en 2001 een aantal Middeleeuwse charters, waarvan de oudste stamt uit 1298 en is geschreven door een Middelburgse monnik. Verder in 2001 vier aquarellen van het interieur van het Van de Perrehuis door F. van Lynden. In 2002 een verzameling foto's en prentbriefkaarten van dorpen op Walcheren en in 2003 een ingekleurde kaart van de Monden van de Schelde uit circa 1800 en een manuscriptkaart van de polder St. Jansteen van de landmeter D.W.C. Hattinga uit 1784. De nieuwste aanwinsten worden jaarlijks tijdens de Vriendendag aan de Vrienden gepresenteerd en toegelicht.

Word ook Vriend!

Steun het Zeeuws Archief bij het instandhouden van het Zeeuws cultuurhistorisch erfgoed en word Vriend van het Zeeuws Archief. U wordt al Vriend voor €17,50 per jaar. Als Vriend blijft u op de hoogte en ontvangt u:

- > een gratis abonnement op de Zeeuws Archief Nieuwsbrief (4x per jaar) uitnodigingen voor openingen van exposities in het Zeeuws Archief (2x per jaar)
- > een uitnodiging voor de Vriendendag met een rondleiding door het Van de Perrehuis en de depots
- > 10% korting op door het Zeeuws Archief georganiseerde activiteiten zoals cursussen en lezingen
- > 10% korting op publicaties van het Zeeuws Archief
- > 10% korting op de huur van vergaderruimten en andere faciliteiten

Informatie

Voor meer informatie over **periodieke schenkingen en legaten** kunt u terecht bij uw notaris of bij de KNB (Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie), Postbus 16020, 2500 BA Den Haag, telefoon 070 3307111, internet www.notarissen.nl

Voor informatie over **giften, het schenken of overdragen van uw familiearchief**, of over de **Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief**, kunt u contact opnemen met:

Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief
Postbus 70, 4330 AB Middelburg, telefoon 0118 678 800
internet www.zeeuwsarchief.nl/vrienden

Giften – groot of klein, eenmalig of periodiek – kunt u overmaken op girorekening 43.91.953, ten name van de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief.

De toekomst van het Zeeuwse verleden

Waarvoor wordt uw gift, periodieke schenking of legaat ingezet?

- > Aankopen van waardevolle erfstukken
- > Behoud en beheer van archieven
- > Het toegankelijk maken van archieven, fysiek via de studiezaal en digitaal via de website
- > Publicaties, eenmalig en periodiek zoals de Zeeuws Archief Nieuwsbrief die gratis 4x per jaar wordt verspreid
- > Publieksactiviteiten zoals exposities, open dagen, lezingen en educatie aan scholen

De financiële gegevens hebben betrekking op 2004, en ondergaan elk jaar een kleine aanpassing. Dit informatieblad is een uitgave van de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief en is verschenen als bijlage bij de Nieuwsbrief van maart 2004 van het Zeeuws Archief.

Randversiering Plattegrond van Middelburg door A. Zehender, 1739.